

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția. Joi și Sâmbătă

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiu strada Măcelarilor 45
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 45.
Epistolele nefrancate se refuză — Articuli nepublicați nu se înapoiază

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr., rëndu cu litere garmond — și timbru de 90 cr.
pentru fie-care publicare.

Sibiin, 30 August, 1895.

Ne mai despart abia câte-va zile de terminul, când legile cele nouă bisericesci intră în viață. Cu ziua de 1 Octobru nou se încheie un period vechiu în viața popórelor din patriă și începe unul nou, de care sunt legate mari speranțe în direcțiunea dezvoltării statului național magiar, de care visază curentul liberal de aci.

S'au pus în mâinile organelor statului matriculele, s'au pus în mâinile lor încheierea căsătoriilor.

Un period nou se începe în viața popórelor din statul nostru, un nou period, de care sunt legate mari speranțe.

Noi nu am putut străbate până acum în adevăratele intențiuni ale legistatorilor.

Reforma cea nouă nu a fost reclamată de popórele din patria noastră, nu a isorvit din necesitatea ivită în viața practică.

Statul acesta a existat ani una mie fără matricule de stat, fără căsătorie civilă, nu popórele au reclamat deci ca a dona mie de ani să se începă pe baza reformelor, cari acum se pun în practică.

Necesitatea legilor o a constatat curentul liberal din patria noastră.

Reformele au fost prezentate ca condițiune de existență pentru stat și pentru caracterul național al lui. În terese forte mari sunt legate de legile bisericesci, interese vitale, dela cari depinde viitorul lui. Aceste au fost motivele fostului ministru de justiție Szilágyi, când a prezentat proiectul în parlament, aceste au fost accentuate mai ales de partida kossuthistă, când s'a angajat în soldul guvernului spre a duce la învingere reformele începte.

În direcțiunea acésta a lucrat însă cu multă consecuență presa, care e aci putere în statul nostru, și pe care nu o mai putem desconsidera.

Ani de zile s'a variat una și aceeași temă: reformele bisericesci, des-

pre aceste s'au scris în articoli conducători, în referada despre ședințele parlamentare, și s'a scris cu încordare cu fanatism chiar.

Ani de zile s'a ținut țera în cea mai mare încordare tot pentru legile bisericesci, de cari sunt legate speciale interese naționale magiare.

În fața acestei priveriște noi trebuie să credem că speciale interese mai înalte de stat au reclamat aducerea acestor reforme.

Noi nu am putut străbate în secretele, cari au dat viață acestor creațiuni, a rămas însă să urmărim aplicarea lor, și să ne ferim poporul de eventuale neajunsuri.

Poporul nostru a fost strins legat de biserică și de instituțiunile ei.

La venirea pruncului în lume preotul a fost cel dintâiu, care a primit în brațele sale pe cel nou născut, și l'a încreștat.

Preotul a binecuvântat căsătoria creștinului, el a împreunat pe o femeie cu bărbat în o nouă viață creștină și el a petrecut la grădă pe cei mutați din lumea acésta.

Intrăgă viața românului a fost strins legat de biserică și de instituțiunile ei. Legătura acésta așa de adânc s'a înrădăcinat în inima poporului nostru, încât el și-a botezat pruncul cu numele sântului din ziua născerii pruncului. S'a legat deci, strâns s'a legat ziua născerii cu numele nou născutului și acésta îmbinare fericită a petrecut pe om în intrăgă viață pământească.

Legătura poporului cu biserică l'a ținut strins de datinile naționale, și la noi religiunea a fost legată cu naționalitatea.

Legătura acésta de aci încolo nu va mai fi atât de intimă, atât de familiară.

Între preot și popor s'a pus purtătorul de matricule cu o sumă de funcțiuni, rezervate până acum preotului.

Interese importante sunt legate de aceste legi, interese naționale de

ordine mai înaltă se condiționează dela aceste legi.

De ele ne mai despart numai câteva zile.

Să stăm bine, să stăm cu frică!

Revista politică.

În legătură cu cele ce am amintit noi despre mișcarea bulgarilor din Dobrogea comunicăm următoarele: „Autoritățile judecătorești din Constanța au descoperit acum câteva săptămâni o societate secretă compusă din bulgari eracdoneni, cari cea mai mare parte erau supuși turcesci. Această societate secretă avea de scop, să înarmeze bande, ca să le trimită la Sofia, de unde apoi să fie trimise mai departe în Macedonia prin comitetul macedonean. Ei erau la număr cel mult 60. Erau cu deosebire oameni din popor, cari steteau sub influența unui profesor dela șola bulgărească din Constanța. Acesta era cel mai activ agent al comitetului secret și stetea în legătură cu societățile secrete din Burgas, Varna și Sofia. Era vorba, ca o bandă de 45 de oameni să plece din Constanța la Sofia și de aici în Macedonia, ca să ia parte la revoluție contra Turciei. Guvernul român, îndată ce a descoperit societatea secretă a prins pe capi și i-a pedepsit foarte aspru. Acesta a fost totă mișcarea din care apoi lumea răutăcioasă a făcut o iridentă bulgărească contra României. Dacă te gândești, că în Dobrogea din 240.000 de locuitori sunt numai a 6-a parte bulgari, atunci îți poți închipui, cât de puțin îndreptățită a fost scirea rânduitorilor despre iridentă bulgărească în România.

Noi ne-am spus dela început părerea, că acei căpi-bulgari vor învâta minte, de a se purta liniștiți într-o țară bine organizată în credință conducerei unui guvern înțelept, cum e cel de astăzi; ér bucuria malițioasă a delor dela „Pester Lloyd” a fost cel puțin prematură!

Țancow a adresat un circular către capii partidelor politice din Bulgaria, în care recomandă ca mijloc pentru împăcarea perfectă cu Rusia: Introducerea §-lui din constituție, care se referă la confesiunea principelui, și trimiterea unei deputațiuni nouă în Rusia. Acest circular este viu comentat de foile rusești. Tote aprobă în esență programul lui Țancow, dar de începerea unor relațiuni nouă diplomatice între Rusia și Bulgaria nu vreau, să audă nimic. Moskowskija Wiedomosti scrie: „Noi aprobăm programul lui Țancow, dar dubităm că Rusia e inclinată să trimită un reprezentant diplomatic în Bulgaria. Sobra nia trebuie, să se gândească întâi la aceea ca să introducă în constituție §. 38, pentru-că altminterlea Rusia nu poate da nici un creșmânt sentimentelor rusofile ale bulgarilor. În Rusia există speranță, că Ferdinand va ajunge la convingerea, că principela Boris trebuie să fie ortodox. Dacă nu ar face acésta, atunci ar trebui, să părăsască Bulgaria”. Din acésta cauză nu poate fi vorba acum de începerea relațiunilor diplomatice între Rusia și Bulgaria.

Dragoste, rusescă, nu glumă!

În sântul sinod din Petersburg s'a creat un resort nou, care are să supravegheze toate sectele din imperiu. Ca șef al acestui resort s'a denumit consilierul Scortow, care avusese misiunea să scarpescă o sectă foarte răspândită cu deosebire în guvernamentul Kiewului. El s'a purtat acolo foarte aspru supunând pe sectari la fel de fel de persecuțiuni. Numirea lui din partea sinodului este o dovadă, că tot aceiași măsuri aspre se vor lua și sub domnia țarului Nicolae II.

Să vede, că multe secte sunt în țara muscalilor, de vreme ce sântul sinod e îndemnat, să-și creeze un resort nou pentru stîrpirea lor.

Împăratul Wilhelm a adresat cancelarului Germaniei din incidentul

FOIȚA.

Mofturi d'ale „Unirei” din Blaj *)

Numele „Unirei”, purtat de „neîntrecutele” „armonii” „wagneriane”, audite cu o „piramidabilă” și „colosală” prisosință la cea mai recentă adunare românească, a străbătut ca un ecou puternic dela răsărit la apus. Astăzi scie Orientul barbar, ca și Occidentul civilizat, că au și Românii „un Wagner”, a cărui „prea dulci” și „prea artistice” accente au fermecat inimile tuturor omenilor „musicali” din centrul artelor și au „înferbentat” și „creerii cu organizație deosebită” ai stimabililor domni, direcți reprezentanți ai Vaticanului Astăzi scie și trebuie să scie totă lumea de pe uscat, și pôte și cea din apă, că nu numai Ger-

manii, dar și Românii au un „Baireuth”. Astăzi trebuie să scie și Chinezii, că nu departe de pétra libertății apare pe săptămână odată un diar „scientific-literar”, care în cel mai scurt timp va sînta a Europei constelația politică a Europei: Germania cea tare, în urma aprigei puteri a celor dela „Unirea”, va trebui, să se plece și să se împartă în principate, cum a fost ea înainte de 1870; regele Italiei cu ministrii și parlament cu tot vor trebui mult în cate-va zile să-și ia catrafusele: Tote acestea vor trebui să se întemple întocmai așa, numai pentru-că domni dela „Unirea” vreau să nimicească și Germania și Italia, ca să pôte reda întrăgă putere lumescă „infalibilului” și sacralului lor șef — din Roma. Ei sunt dedați să nu alăge nici odată mijlocele, când e vorba de realizarea scopurilor lor.

Mi-a scris un cunoscut din München (München), unde s'a ținut congresul politicilor din Germania, că s'a găsit cat pe stradă cu nisce oameni, cari după „usul graiului” i-s'au părut, că sunt români din Transilvania; erau căpi-va din domni dela „Unirea”. Fă-

când cunoscință cu ei și întrebându-i ce caută prin capitala Bavariei, ei au mărturisit, că urmăresc două scopuri:

I. Să cêră audiență dela Ludovic II., regele Bavariei, ca să-i prezinte „cea mai mare și cea mai nouă” creațiune a „Wagnerului românesc”. „Noi scim, — s'au exprimat ei, — că regele e cel mai mare protector al muzicii wagneriane. Ne vom da silința să'l convingem (sau dacă nu se va putea, să'l învingem), că „Meșterul Manole” nu e nici cât negru sub unghie inferior, ca compoziție, lui Lohengrin, Tannhäuser etc. Și „cam sêmână” aceste opere unele cu altele. Ne-am bucura foarte mult, dacă s'ar învoi, să patenteze acésta invenție celebră, apreciată de destulă cunoscință de cauză din partea „priceputei” noastre gazete, și dacă eventual ar avea bunăvoință, să invite „opera” noastră, să se producă odată înaintea Majestății Sale. Acesta e cel dintâiu scop.

Eu (îmi scrie cunoscutul meu) le-am spus, că regele Ludovic II a murit de mult: că prin urmare nu mai e în stare, să le patenteze invenția;

că în chipul acesta „Meșterul Manole” atât de apreciat de „regina muzicii clasice”, de „Unirea”, deși sêmână cu operele lui Wagner, nu se pôte da în opera regelui din capitala Bavariei; că prin urmare dl Traian Mureșanu (care și dirigéază și cântă în același timp solo din potpourri) ar face mai bine, dacă se va lăsa de idea de acânta în Baireuth-ul german, și se va mulțami cu Făgărașul.

Le cetiam de pe față — adaugă cunoscutul meu — grozava lor decepțiune; „Măi — dișe unul mai înfumat d'între ei — cum se nu se potrivescă „logica” noastră din Blaj „în privința muzicii” cu „logica” omenilor cu cunoscință absolută din alte părți? Toți nu pricep absolut nimic; era sêrmanul de Ludovic II, care singur cu creerii lui ar fi fost în stare și în orele lui de pe urmă, să aprecieze grandiositatea „neîntrecutului nostru fet”. E trist, dar cu opera am cam sfetit-o; se ne vedem de celălalt scop.

II. După ce s'au recules din amara lor supărare, unul d'între ei — așa îmi scrie cunoscutul meu, — îmi puse

*) „Moft” e superlativul absolut dela „caraghioslic”. — „Unirea” (Vezi Nr. 36 a. c.) e cea mai renumită gazetă papală din Roma „nouă”, orășel al Transilvaniei.

aniversării de 25 ani a războiului din 1870 un edict, în care după ce laudă entuziasmul cetățenilor între altele se întrebuințează și următoarele cuvinte: „Un popor, care-și cinstește astfel pe răposatii săi și își aduce în acest chip aminte de ei, va fi — eu sper cu siguranță, — totdeauna credincios împăratului și imperiului și va ști, să se apere de acei dușmani fără patrie ai organizării divine a lumii, dușmani (înțelege pe sociali-democrații), cari chiar în aceste zile de înălțare națională își ridică cu cutezanță capul și nu s'au sfîșit, să batjocorescă amintirea marelui împărat și astfel să vatăme poporul german în suvenirile și sentimentele lui cele mai nobile.“

Și merită social-democrații o dojană atât de aspră.

In Dalmația se fac alegerile pentru dieta țării; sunt lupte grozave în senul partidei croate. Frațiunea radicală în frunte cu Bianchini din 20 de mandate s'a ales numai cu 3; câștigul e pe partea oportuniștilor cu Claić în frunte, cari s'au aliat cu sârbii, pe când italienii au cam pierdut terenul.

Centenariul al doilea al santei Uniri.

Sub acest titlu a apărut în Nrul 29 din a. c. al foiei „Unirea“ din Blaș un articol de fond, în care, după ce autorul acestui articol face unele constatări nu prea măgulitoare pentru istoria poporului nostru până la „s. Unire“, se adresează către coreligionarii săi „să se cugete serios la aceea, cum ar pute să serbeze în chipul cel mai demn centenariul al doilea al s. Uniri.

Bucuros subscriem și noi acea parte din introducerea acestui articol unde se dice: „E lucru bun și de folos, ca aniversările evenimentelor mai însemnate, cari au născut, schimbări mari spre bine, popoarele acelea, preste cari s'a revărsat acest bine, să le serbătorească, și cu cât ore-care eveniment e mai momentos în urmările sale cele bune, cu atât mai bună și mai de folos este serbătorea lui, cu atât mai vrednică, mai solemnă și mai sântă are să fie serbătorea acestă.“

Nu putem însă să consimțim, nu numai ca ortodocsi dar nici ca români, cu acele părți din articol, în cari dl autor cu atâtă nesocotință cutăză a susține, că:

„Noi Românii nu putem, să ne mândrim cu multe evenimente de acestea. Noi nu putem să ne mândrim cu o istorie lungă, cu toate, că poporul român petrece acum aproape de optsprezece vécuri în frumoasa lui patrie dela Istru și din Carpați. Trecutul

unui popor dacă nu cuprinde fapte istorice, nu pôte să se numească istorie. Adevărat, că în vécurile de mai nainte au răsărit dintre români nise lucéferi ca Stefan și Mihail. Dară ei singuri nu au putut să dăruască românilor istorie, căci faptele lor, ori cât de mărețe au fost ele, totuși n'au lăsat urmări hotărîtore pentru vécurile următore ale vieții poporului român.“

„Istorie, carea să merite acest nume, poporul român are nu chiar de două vécuri.“

Er cauzele acestei lipse de fapte istorice, cari să merite a se numi istoria poporului român, după autorul acestui articol ar fi fost:

„Cum, cum nu, noi nu scim, scie numai bunul Dumnezeu, dar destul că poporul român deodată s'a vécuit înjugat la carul imperiului bizantin... Cum, cum nu, noi nu scim, scie numai bunul Dumnezeu, dar destul că poporul românesc după aceea a fost tras și el după stăpânul său în nefericita desbinare dela biserica sântului Petru. Asemenea unor vampiri au dat năvală fanarioții și sêrboteii asupra acestui popor nefericit, ca să-i sugă nu numai sângele din vine, ci chiar și mēduva din ôse“....

După-ce ne spune apoi cum nici fanarioții nici sêrboteii nu s'au putut nici macar pe sine civilisa cu bogățiile colosale stôrse din sudôrea românilor lipsindu-le spiritul de viață dătătoriu și cum nici calvinilor nu le-a succés cu desêvșire acțiunea distructivă asupra românilor din Ardél, esclama estasiat:

„A sosit însă anul 1700. An memorabil a fost anul acesta pentru poporul român, an, ca și care mai memorabil nu a mai fost în viața acestui popor. El a fost anul, în care românii s'au născut într-un popor consciu de sine. El a fost anul, care a dăruit poporului român începutul istoriei lui. El a fost anul, în care ramurelul latin din răsărit a fost altoit în trunchiul lumii civilisate.“

„Cu puterile iadului s'au însoțit puterile omenesci dușmane românilor, fanarioți, sêrbi, calvini și luterani, și forțele acestea aliate au făcut tot posibilul, pentru ca să zădărnicescă reunirea românilor cu scaunul sântului Petru care unire s'a sêvșit în anul 1700. Le-a și succés să abată o parte mare a acestor români dela s. Unire și să nu i scape din ghiare încă mai bine de un veac, adică până adēnc în jumătatea cea dintâi a veacului nostru cēnd sedușilor în sfêrșit le-a succés a 'și emancipa biserica măcar în provincia națională de jugul străin.

„Eră cei ce remaseră credincioși sîntei uniri, au trimis din sinul sēu

bărbați, cari să alerge la Roma, și acolo să adune rațe de lumină... și întorcēndu-se acasă au lăsat să strălucēscă rațele acelea în rēndul cel dintâi preste soții sei credincioși Romei, dar cu o cale preste ceialalți de un sânge cu ei.

Intrégă desvoltarea acestă (în calea progresului) au isvorēt din isvorul ce s'a deschis pe sama românilor în anul 1700“.

În urmă după ce își exprimă dorința, că: „Chemă la sêrbătorea acestă (centenariul al doilea al s. Uniri) ar fi întreg poporul român, precum și să primēscă cuvēntul cel plin de iubire al nonagenariului următoriu al sîntului Petru (Leo XIII.) în enciclica: Praeclara gratulationis, prin carea 'l chiamă la unire“ și carele „nu cere altceva afară de jertfa iubirei față cu biserica lui Christos“, și după ce vede însă ca această dorință nu i se va împlini, — lasă ca asupra noastră (a ortodocșilor „desbinați de Roma, să lucre grația lui Dumnezeu“ și chimă pe coreligionarii săi români, să se cugete serios la aceea cum ar putea ei să serbeze în chipul cel mai demn centenariul al doilea al sîntei Uniri.“

Acestea sunt aserțiunile cari ne preocupă pe noi.

Mărturisim din capul locului că nu ne-am ocupa de dēnsele, deore-ce tôte atât de evident sunt combătute deja nu numai de erudiții ortodocși, ci chiar și de archierei și laici mai luminați uniți, încât cu greu vom putē găsi argumente nouē er pe cele vechi nici nu le-am putē reproduce pe tôte într'un simplu rēspuns de șiariu.

Dar nu putem să tăcem, când frații nostri uniți nu lasă să trecă nici o ocaziune ca să nu lovēscă într'un mod atât de nedemn în biserica noastră, de care dēnșii cu atâtă necredință s'au lăpădat pentru un blid de linte dat din partea dușmanilor nostri seculari nu numai ai bisericei ci și ai națiunei noastre, făcēnd această biserică ca atare rēspundētore pentru tôte nefericirile seculare ce au venit preste poporul român, și nu împregiurările esterne și interne politice ce s'au succedat preste capul lui. O biserică numai atunci pôte fi rēspundētore pentru nefericirile poporului sale, când acelea isvoresc din învătaturile sale, și nu căci acele popore aparțin ei. Er astfel de biserică, n'a fost nici odată biserica ortodocsă ca atare cu învătaturile ei, fie acelea de ori-ce specialitate, din sfera teologiei, er pe alte terene nici n'a cercat a-și impune vederile sale, cum a făcut biserica papistașă chiar detrimental sciinței.

Apoi nu putem să tăcem nici din cauza, căci frații nostri uniți să ating de rane vechi și nevindecate încă în

sufletul și inima poporului român, tocmai ađi când mai mult ca ori și când avem trebuință de simpatiile unal altuia în luptele noastre teribile cu dușmanii limbei și datinelor noastre străbune aici în patrie.

În fine nu putem să tăcem nici din cauza, căci trebuie să ținem în curent și pe credincioșii noștri cu tendențele atât de rēutaciôse ale fraților nostri uniți față de biserica noastră și astfel să se scie și ei orienta ce să le credă în casuri de ispăte și încercări de proselitism

Vom fi însă cât se pôte de scurți și obiectivi în espunerile noastre după principiul nemuritoriului Tacit: sine ira et studio.

(Va urma).

Noutăți.

Hymen. Dl Johannes Arthur Schmid profesor de musică în Berlin și-a încredințat de fiitôre soție pe dșora Alexandrina Canțan din Sibiu.

Viață lungă. În ziua de 10 Agust a. c. a rēposat în comuna Pechea județul Covurluiu (România) o femeie numită Anghelina Dumitru Alecsiu în etat de 108 ani.

Cas de môrte. Din Lugoj ne sosesc scirea despre repausarea lui Constantin Radulescu, avocat acolo. Constantin Radulescu a fost bine cunoscut în viața noastră bisericească, ca deputat în sinodul diecesan, și în congresul național bisericesc. În sinul consistoriului din Caransebeș el a purtat onorificul oficiu de fiscal consistorial.

Cu el se duce o marcantă figură din viața noastră bisericească.

Fie-i țărina ușoră.

Un copil cu două capete. Cetim în „Timpul“ că femeia Radu Nițoi Ion Drăgan din comuna Cobia, județul Dâmbovița a născut o fetiță cu două capete: fata a fost botezată și trăiesce însă nu este destul de sănătôsă.

Haz. Bărbatul: De unde are copilul sgârietura acestă?

Nevasta: A cădūt.

Bărbatul: Cum a cădūt? Dacă îl țineai de mână nu ar fi putut să cadă.

Nevasta: Dar cum puteam să-l țin? Într-o mână trebuia să-mi țin umbrela, er cu cealaltă șlepea rochiei.

Concertul d-lui Vassiliu.

Domnul Dr. Elie Cristea ne trimite o recensiuă asupra concertului dat în sēptēmăna trecută de către domnul Vasilu. Recensiunea domnului Cristea după a noastră părere e prea aspră și nu e într-o tôte drēptă.

următorea întrebare: „Nu știi: Șefii congresului catolic s'au depărtat pe la residencele lor? Am dori, să întēlim pe câți-va d'între dēnșii, căci am avea să le facem unele propuneri isvorite „din logica“ noastră a celor dela „Unirea“, propuneri, cari li-ar asigura pe deplin succésul, cu redobândirea puterii lumesci a papei, er în linia a doua ar face pe tot muritorul din lume, să admită dogma despre infalibilitatea papei“.

La aceste vorbe cunoscutul meu din Mūnich a rēmas înmărmurit: Nu putea nici decum să pricēpă în împregiurările actuale politice ale Europei „logica“ „curiôsă“ a d-lor dela „Unirea“, cari să grăbiau, să întēndă mână de ajutor episcopilor catolici, cari să într'uniseră la Fulda, ca să schimbe constelația Europei. „Atât-a însă am putut constata — îmi scrie el. — că scopurile celor dela „Unirea“ și a celor din Fulda erau identice.

Înmărmurit, îi întrebai eu, dar V'ăți gândit D-Vostră serios la planurile, ce le aveți, ori sunteți încă tot sub puternica impresie a „corului peregrinilor“ din „Meșterul Manole“, par-

don, am voit să ȑic din „Tannhäuser“?

„Ce te miri — rēspunse rēstit unul mai înfumat, — să înțelege, că serios ne-am gândit. Să vede, că dta ai altfel de creeri, de aceea nu pricepi „logica“ noastră? Ce cređi, că nu ne va succede nici nouē, dacă nu le succēde episcopilor catolici? Să fi sigur, că ne succede, căci etă ce-am făcut noi, cei dela „Unirea“: Procedēnd numai după „logica“ noastră, de când ne ocupăm cu ideile mărețe desvoltate de episcopii catolici, noi cei dela „Unirea“ n'am mai angajat în tipografia noastră decât culegători de litere, născuți și crescuți în „Fulda“ căci aceștia în tot cazul nu vor putē culege „Tilda“ în loc de Fulda. Veđi, Domnule, asta e cap, nu glumă.

Mai e un ȑiar în Transilvania, îi dice „Telegraful român“, care nu tresce un ortodocsism încarnat, și care, ca și dta, nu vrea să înțelēgă, că noi, cei dela „Unirea“, îi redăm papei puterea lumescă.

Dar i-am și făcut-o în timpul din urmă: S'a întēmplat, că culegătorii dela „Telegraful român“, ortodocși, cum sunt ei, n'au prea ținut

cont de locul sacru, de „Fulda“ și au cules „Tilda“ în loc de „Fulda“. Erôrea asta de tipar a trecut-o cu vederea și corectorul. Scii, ce le-am făcut? Le-am documentat, după cea mai încontestabilă logică „originală“ de a noastră, că conclusiunea scôsă din această erôre de tipar este, că dnii dela „Telegraful român“ nu sciu geografie.

„Er am rēmas încremenit — îmi scrie cunoscutul meu, — Adevărat cap bulgăresc: Sē deducă ei d'intr'o erôre de tipar nesciința geografică nu a culegătorilor, nici a corectorului, ci a redactorilor. Auđi acolo! o astfel de logică e posibilă numai în „Baireuthul“ românesc! Eu le spu-seiu, că ei au făcut o săritură iesuitică în logică, și că d'întro erôre de tipar numai o apucătură iesuitică pôte concludre nesciință (de altfel la ei scopol sîntescse mijlôcele).

Din aceste vorbe ale mele observară ei, că eu am altă „logică“ în capul meu și că înclin spre părerea „Telegrafului român“

Din această cauză unul d'între ei să adresă rēstit către mine: Ei bine

dle, aprobi dta purtarea „Telegrafului român“ și logica lui în cestia „infalibilității“? Auđi acolo, în secolul luminilor să mai existe ômeni, cari să nu recunoscă infalibilitatea papei? Ce grozav anachronism?!

Este drept, că noi, cari am studiat în colegiul din Roma, n'am avut, de unde ceti, și cu atât mai puțin pricepe pe Cant. Scrierile acestuia „Kritik der reinen Vernunft“ și cu deosebire „Kritik der practischen Vernunft“ au fost considerate de superiorul nostru „infalibil“, ca eretice, și din această cauză nu era permis, să ne ocupăm cu ele. Ba l'a mai pus n'aiba pe prostul ăla de Cant, în loc să scrie latinesce, să scrie nemțesce. Auđi neghiobie! Auđi caraghioslie! Ce ne trebuie nouē un neamț prost, când avem pe infalibilul Tomas de Aquino?! Dar, scurtă vorbă: Admiți infalibilitatea papei ori nu?

La această întrebare fôrte energică rēspunse cunoscutul meu: Nu, și nici odată nu și vē voiu dovedi până la evidentă, că logica Dv. trebuie să aibă de isvor niște „creeri excepționali“, pentru că e cât se pôte de nelogică.

Noi susținem recensiunea noastră întru toate, și declarăm, că ea e făcută de cel mai bun music din Sibiu.

Am ținut ca tocmai la acest concert diariul nostru se fie reprezentat prin cel mai bun music neromân din Sibiu.

Recersentul nostru a fost încântat de frumoasă voce a domnului Vasiliu, de estensiunea ei, de scôla, cu care domnul Vasiliu scie cânta, și l'a farmecat mezza voce, falsetul domnului Vasiliu.

Aceste sunt lucruri, asupra cărora nu putem accepta vederile domnului Cristea.

În celelalte noi nu ne pronunțăm, și credem, că domnul Vasiliu a căzut în greșelile, a căror catalog e măriror. Și ele se vor îndrepta cu atât mai vârtos, cu cât o asemenea frumoasă voce, la un om încă tânăr promite foarte mult, dar și cum e ea ați, cu demnitate pôte delecta publicul operei române.

Cu acestea publicăm bucuros recensiunea, care ni-s'a trimis: *Êtă-o:*

Sibiu, 24 August, 1895.

Cu ore-care nerăbdare am așteptat ziua concertării dlui Gh. S. Vasiliu, anunțat imediat după terminarea ședințelor „Asociațiunii”. Curiositatea noastră era cu atât mai mare cu cât dl Vasiliu este anunțat ca „tenorul Operei române din București”, care — după-cum suntem informați — se va deschide în 1 Octobrie cu o operă originală românească.

Speranțele deșteptate nu s'au realizat întru nimic, căci dl Vasiliu posedă cu mult prea puține însușiri ce se recer dela un bun tenorist, și mai ales dela un tenorist, angajat la o operă nou înființată, care prin forța personalului are să se impue unui public artistic puțin cultivat.

Vocea d-sale este lipsită de timbrul și melodositatea, care-ți gădile urechile și produce entusiasm. Cel puțin în cântările de asară n'am aflat nimic atrăgător, cu atât mai puțin ceva, ce să te farmece.

Estensiunea vocii încă e destul de îngustă. De se coborea nițel, devenia îndată neauzită în înălțarea tonurilor adeseori am observat cârțături. Spre evitarea acestora își luă des refugiu la false. În predarea fragmentului „Mascagnio-Siciliana” din „Cavalleria rusticana” — deși a fost predată de după culise — puteai observa chiar o sforțare foarte încordată. Cântându-se acest număr din altă chilie ochii publicului au fost cel puțin cruțați de mutrele concertantului, cari sigur nu vor fi fost plăcute.

Numai piesele „Te-am așteptat să vii” și „Frumoasă Doina Oltului” au stârnit în auditor ore-care sentimente de simpatie față de concertant.

Un alt defect simțit al dlui Vasiliu este că cântând nu pôte reda în mod înțelegibil textul armonizat. În puține locuri am putut înțelege textul cântării. La aceste se mai

adauge și greșita, uneori chiar urita pronunțare a cuvintelor. Este imposibil se fi făcut dl Vasiliu vr'un curs de declamațiune română, căci defectele pronunțării incomodau des auzul publicului. Așa am auzit „țari straine” („țări străine”), „sarut” („sărut”), „traesc” („trăesc”), „sa vii” („se vii”), „meu” și „venit”, cetite ungurește. Moldovenescul „și” care tradă originea ori crescerea dlui Vasiliu încă putea fi eliminat, căci numai estetic nu este.

Când accentuăm aceste greșeli nu pretendem a reproduce cântările în o limbă pășărescă, care nici unde nu se vorbește și care a câștigat ore-care teren la unele persoane din Reuniunea română de cântări din Sibiu. Cerem însă, ca limba cântărilor, pronunțarea cuvintelor, să fie în conformitate cu pretensiunile și legile limbei literare române, care se vorbește de românii inteligenți și pe care mai ales cântăreții și actorii trebuie temeinic s'o cunoscă.

Punctele programului, afară de partea din „Cavalleria rusticana” erau toate compoziții de ale d-lui Vasiliu, ceea-ce încă a contribuit mult la monotonia concertului, mai ales că nici pe terenul compozițiilor nu pare a fi prea norocos. Afară de aceea a pune în un program de 8 puncte 7 compoziții proprii nu mi se pare destul de modest lucru. Nici chiar compozitorii cu mult renume nu s'au bucură de atâta atenție.

În considerarea acestora nu putem simți cu recensiunile foilor din Sibiu, cari aduc d-lui Vasiliu — după a noastră părere — laude nemeritate. Recensienții au căzut și ei în curentul acelora, cari laudă necondiționat toate producțiunile, ce se fac la noi și încă cu termeni și atribute, ridicate la gradul superlativ.

Asemenea purcedere însă nu e decât o sinămagie, car pôte avea urmări dezastrușe pentru arta română.

Noi îndrăsnim a dice, că dl Vasiliu este un mediocru cântăreț, care are lipsă de multă scôla și deprindere, până se ajungă a merita laudele aduse. Aprecierea din „Tagelblatt” din Sibiu, la spatele căruia stau oameni cu pricepere în ale artei, o considerăm de un simplu act de curtuasie.

Nu deplângem deci pe cei ce nau avut fericirea a lua parte la concertul de Marți sara a d-lui Vasiliu, căci n'au pierdut nimic. Sentimentul național nu te pôte obliga a sprijini toate mediocritățile.

Din contră facem d-lui Vasiliu imputarea că prin concertul d-sale ne-a mijlocit formarea unei păreri slabe despre opera română, abia înființată.

Ne mângăie însă informațiunea unui Bucureșcen, că dl Vasiliu nu e cea mai bună putere a operei române.

Ce privește acompaniamântul pe pian al d-nișorei Melania Brândușan dela Blaș, n'avem nimic rău de observat. D-șora Brândușan, — pe care prima dată am avut onorul a o auzi, — stăpânește pe deplin instrumentul său și se prezintă ca o pianistă dibace. Bugetul primit ia răsplătit osteneala

și surisul, cu care se apropia de pian. Sperăm a ne mai revedea cu d-sa la Sibiu cu ocaziunea altor concerte mai reușite.

Dr. Elie Cristea.

Convocare.

Adunarea generală din acest an a Reuniunii învățătorilor români gr.-or. dela scôlele confesionale din diecesa Caransebeșului, carea este deoată și adunarea iubilară de 25 de ani a Reuniunii conform §-ului 17 din statute și a deciziunei luate în ședința comitetului ținută la 20 Iuliu a c. st. v. se convoca în orașul Caransebeș pe zilele 10/22 și 11/23 Septembrie a. c.

La această adunare s'invită cu tot respectul:

- a) P. T. domni membri fondatori, ordinari, ajutători și onorari ai Reuniunii.
- b) P. T. Reuniuni învățătoresci române din Ungaria și Transilvania.
- c) P. T. Institute teologice și pedagogice române din Ungaria și Transilvania.
- d) P. T. Direcțiuni ale gimnasiilor române.
- e) Vennrabilile consistorii române.
- f) Toți iubitorii de înaintarea scôlelor și a învățământului poporului nostru român.

Programul adunării:

Duminecă în 10/22 Septembrie înainte de ameli:

1. La 9 ore dimineața toți membrii și participanții se întrunesc în biserica catedrală din Caransebeș și asistă la sânta liturgie împreună cu chemarea spiritului sânt.
2. După liturgie întrunire în localitatea destinată pentru ținerea adunării și esmiterea unei deputațiuni ca să invite pe P. Sânția Sa Domnul Episcop, protectorul Reuniunii.
3. Deschiderea adunării prin președintele Reuniunii.
4. Raportul general al comitetului despre întreaga viață și stare a Reuniunii dela înființare până în ziua de azi.
5. Raportul cassariului cu proiectul de budget pe a. 1895/6.
6. Raportul bibliotecariului.
7. Alegerea comisiunilor pentru censurarea rapoartelor de sub punct. 4, 5, 6, a unei comisiuni pentru înscriere de membrii și a unei comisiuni speciale.

După ameli:

La 4 ore cetirea operatelor încurse pentru almanachul Reuniunii.

Luni, în 11/23 Septembrie înainte de ameli:

8. La 9 ore dimineața părăstas pentru episcopul de pie memorie și fondatorul Reuniunii Ioan Popasu și Constantin Diaconovici-Loga, în biserica s. Ioan din cimiteriu.
9. La 10 ore inaugurarea monumentului lui Constantin Diaconovici-Loga.

După ameli:

10. Rapoartele comisiunilor.
11. Defigerea locului pentru adunarea generală viitoare.
12. Propuneri din partea membrilor.

13. Alegerea biroului și a comitetului pe anul 1895/6.

14. Alegerea comisiunii pentru autentificarea procesului verbal.

15. Închiderea adunării.

Bocșa - Montană, în 1/13 Aug. 1895.

Ioan Ionașiu m. p., Ioan Marcu m. p.,
președ. reuniunii. notariul gen. al reuniunii.

Bibliografie.

Merceologia și Technologia pentru scôlele comerciale, profesionale și studiu privat de prof Arseniu Vlaicu. Brașov, 1895. Tiparul tipografiei archidieceșane,

Sub titlul acesta a apărut în zilele aceste un op în mărime de 57 de côle, care e chemat să umple un gol simțit în literatura noastră scolară.

Opul e destinat mai ales ca manual în scôlele medii comerciale, și e tipărit cu spesele institutului de credit și economii Albina, care aduce însemnate jertfe pentru înflorirea scôlelor comerciale. Vom reveni.

Din public. *)

Mulțămită publică.

Din partea subsemnatului comitet prin această se exprimă cea mai caldă mulțămărmă următorilor domni cari au binevoit a dona bibliotecii noastre următoarele opuri, și anume:

Domnilor Dionisiu Făgărășan și Silvestru Moldovan pentru opul domnieilor „Geografia pentru scôlele populare române”; George Moian, pentru opul său „Economia câmpului și grădinaritul, pentru scôlele populare”; Silvestru Moldovan, pentru opurile sale „Istoria Ungariei în legătură cu Istoria universală, pentru scôlele populare” și „Micul prieten al copiilor”; Dionisiu Făgărășan, pentru opul său „Fisica pentru scôlele populare”; Stimatei familii a domnului Ioan Popescu, profesor seminarial deja repausat pentru opul „Educațiunea națională”; Vasiliu Conțiu, inv. gr.-or. în Gostila pentru opul „Biografia Sântului Ioan Chrisostom”, de Georgiu Pașca și pentru opul „Gramatica limbei magiare”, de Octavian Barițiu; Unui anonim pentru opul „Aritmetica pentru scôlele populare”, de Visarien Roman; Alecsanoru Sighiartău, inv. gr.-or. în Negrilești pentru opul „S. Elena sau demonul lui Napoleon”, novelă istorică de C. Zătrand și domnului Gavril Hango, pentru „Fôia ilustrată” anul I, Nrii 1—14 de Dr. D. P. Barcian.

Ciceu-Poiană, din ședința comitetului central al reuniunii învățătorilor gr. or. rom. din districtul Dejului, ținută la 16 Aprilie 1895.

Al. Sighiartău,
capelan, președinte.

Al. Sighiartău jun.,
secretariu II.

*) Pentru cele publicate în rubrica această, redacțiunea nu e responsabilă. Red.

Voi susțineți — continuă cunoscutul meu, — că dacă D-șeu e infalibil și papa e infalibil. Apoi ce cap aveți voi în seculul XIX?

Să analizăm puțin consequența silogismelor: În creștinism D-șeu, ca perfecțiune absolută, e sfânt, și prin urmare și infalibil; așa dar în dogmatica creștină este o judecată a priori (cum i-ar dice Cant): D-șeu e infalibil. Asupra acestui sfânt principiu nu mai încape îndoială.

Tot în creștinism, D-șeu e în trei persoane: Tatăl, fiul și Duchul sfânt — iar o judecată a priori, asupra căreia nu se discută. Silogisme s'ar succede în chipul următor:

Silog. I. D-șeu (Tatăl) e infalibil, Fiul e D-șeu. Fiul e infalibil

Silog. II. D-șeu (Tatăl) e infalibil, Duchul Sfânt e D-șeu, Duchul Sfânt e infalibil.

Silog. III. Tatăl, fiul și Duchul Sfânt sunt infalibili. Tatăl, fiul și Duchul Sfânt constituie Sf. Treime, Sf. Treime e infalibilă

Nunc venimus ad fortissimum: La logica caraghioasă, care există și în capul dlor dela „Unirea”.

Silog IV. D-șeu e infalibil, Papa e om. Papa e infalibil.

Unde e aici terminul mediu?

Și cei din Dahomei sunt în stare să observe *colosala săritură* dela Dumnezeu la om.

Logica noastră și a lui Cant dice:

Toți oamenii sunt falibili, papa e om, concl: papa e falibil, dar nu infalibil.

Puteți Dv. cei dela „Unirea” să vă scrănuțiți, cât vreți, dar logica această nu o puteți suci, nici dacă ați scula pe Loyola din mormânt.

Și să vă mai spun ceva: Cine a cetit „Die goldene Legehe” și „Die Geschichte der Păpste” de Corvin — o carte istorică în adevăratul înțeles al cuvântului, — nu pôte decât cel mult să vă compătimescă; acela are orôre de „infalibilitatea” „unui om”, — fie el și papă.

Dar scim noi, unde ați voit s'o scôteți cu ridicula Dv. logică:

Silog V: Papa e infalibil, Noi cei dela „Unirea” suntem papiști, Noi cei dela „Unirea” suntem infalibili.

Va hi, — ar dice românul cuminte, dar nu să prea coc strugurii.

O astfel de logică ar cădea mai mult în domeniul psihiatriciei.

În ce privește lecția de estetică, cari-ne-o dau „ridiculiții infalibili” dela „Unirea”, avem următoarele de observat: Nu toate faptele în lume sunt estetice; istoria papilor de Corvin probă fapte neestetice săvârșite de cei, cari au fost infalibili. De acolo, de unde n'a fost, poți să scoți estetică?! Pôte după „logica” D-văstră.

* * *

Mai bine să vă dăm noi un sfat: Episcopii din Tilda v'au denumit gazeta: Celd'intâi organ de apărare alepiscopatului în frunte cu infalibilul. Am cetit în „Neue Freie Presse” din 8 Septembrie nou, Nr. 11149 pag. 4, că papa intenționează să facă un protest în 20 l. c. contra aniversării, ce s'a proiectat, prin care se va serba luarea Romei prin trupele italiene. Dv. sunteți convingi, că fără Dv. d-nii dela „Unirea”, ori-și-ce protest al papei e zadarnic. Grăbiți-vă deci cât mai curând și dați-i puternicul Dv. ajutor, ca în chipul acesta să-i puteți reda infalibilului puterea mult

dorită lumescă. Noi suntem siguri, că cum Vă vor vedea, trupele italiene să vor ascunde și întreaga triplă alianță va deveni o ruină!

* * *

Lucrați, cum voți, însă fiți consecuenți cu „logica” Dv. și a celor din Tilda.

Înainte de a încheia să Vă mai spun una și bună: Un preot greco-catolic, a întrebuințat nisce expresiuni nepotrivite la adresa autorității, care îl suspendase. Pretopopul gr.-catolic (dôr nu-l veți confunda cu Măneșcu?) auzise expresiunile și l'a pirit secretariului autorității. Acesta — om mai cuminte, fiind-că era din vremea mai veche și mai avea și un temperament flegmatic și liniștit — a dis cu sânge rece: „Dôr' n'o va face”.

* * *

Așa dicem și noi: Dôr' n'o veți face.

Orthodocsul.

Nr. 371/1895.

[162] 3—3

CONCURS.

Pentru ocuparea catedrei a partra de învățătoriu (învățător) ordinariu la școala civilă de fete a Asociațiunii din Sibiiu, se escrie concurs repetit cu termenul până la 20 Septembrie st. n. a. c.

Petenții (petentele) se înainteză cererile până la termenul indicat Comitetului Asociațiunii în Sibiiu (Nagy-Szeben, Mühlgrasse 8), pe lângă următoarele documente:

1. atestat de botez;
2. document despre calificarea recerută prin legea statului pentru ocuparea posturilor de învățător (învățător) ordinari la școlile civile;
3. arătare despre studiile pregătitoare și despre ocupațiunea de până acum;
4. arătarea specialității, pentru care sunt pregătiți și cu deosebire
5. să dovedească, că posedă perfect limba română și limba germană în vorbire și scriere.

Cunoscerea și capabilitatea de a propune perfect limba germană, se consideră de condițiune absolută la conferirea acestui post.

Concurentul, care va fi ales învățătoriu (învățător) ordinariu se obligă a propune pe săptămână până la maximumul orelor de învățământ, provădut în legea statului.

Învățătorul ordinariu până când e provisor primește salariu anual de 700 fl. și 150 fl. bani de cuartir, solvit în rate lunare anticipative, ér devenind definitiv primește salariu anual de 900 fl., bani de cuartir 200 fl., 5 cuicuenale à 100 fl. și drept de pensie de la stat, unde va solvi taxele prescise pentru pensie; învățătorul provisor primește salariu anual de 400 fl. și întrăgă întreținerea în internatul școlii, ér ca definitivă primește salariu anual de 600 fl., întrăgă întreținere în internat, cuicuenale și drept de pensie ca învățătorul. Având însă locuința în internat, va da directorului mână de ajutoriu și la alte agende ale internatului.

Cererile întrate după termenul fixat, nu se iau în considerare.

Sibiiu, din ședința comitetului Asociațiunii transilvane, ținută la 5 Septembrie 1895.

Dr. II. Pușcariu m. p.,
vice-președinte.

Dr. V. Bologa,
secretar II.

[154] 3—3

CONCURS.

Pentru ocuparea vacanțelor stațiuni învățătoresci din comunele bisericesti mai jos însemnate în protopresbiteratul Făgărașului se escrie concurs cu termen de 20 zile dela prima publicare, și anume:

1. Berivooi marî și mici, cu salariu anual de 300 fl., cuartir și lemne.
2. Breaza, postul primariu, cu salariu anual de 300 n., cuartir și lemne.
3. Comana inferioară, cu salariu anual de 300 fl., cuartir și lemne.
4. Dridif, cu salariu anual de 300 fl., cuartir și lemne.
5. Galați, cu salariu anual de 300 fl., cuartir și lemne.
6. Grid, cu salariu anual de 300 fl., cuartir și lemne.
7. Herșeni, cu salariu anual de 300 fl., cuartir și lemne.
8. Hurez, cu salariu anual de 300 fl., cuartir și lemne.
9. Păreș, cu salariu anual de 300 fl., cuartir și lemne.

10. Perșani, cu salariu anual de 300 fl., cuartir și lemne.
11. Riușor, cu salariu anual de 300 fl., cuartir și lemne.
12. Rucăr, cu salariu anual de 300 fl., cuartir și lemne.
13. Sâmbăta-infer., cu salariu anual de 300 fl., cuartir și lemne.
14. Sâmbăta-super. apus., cu salariu anual de 300 fl., cuartir și lemne.
15. Sâmbăta-super. răs., cu salariu anual de 300 fl., cuartir și lemne.
16. Șercăița, cu salariu anual de 300 fl., cuartir și lemne.
17. Șona, cu salariu anual de 300 fl., cuartir și lemne.
18. Șinca-nouă, postul secundar adjunct, cu salariu anual de 300 fl., cuartir și lemne.

19. Veneția-inferioară, postul secundariu la școala capitală, cu salariu anual de 300 fl., cuartir și lemne.

20. Veneția-super., cu salariu anual de 300 fl., cuartir și lemne.

Concurenții au a subșterne suplicile lor instruite conform legii la subsemnatul oficiu protopresbiteral în termenul deschis.

Făgăraș, 9 August 1895.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. al Făgărașului în conșlegere cu comitetele parohiale respective.

Iuliu Dan,
protopresb.

Nr. 1068

[155] 3—3

CONCURS.

Posturile învățătoresci la școlile noastre confesionale din comunele mai jos însemnate aparținătoare protopresbiteratului Agnita devenind vacante, pentru întregirea lor se escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în foia „Telegraful Român” și anume:

1. Fofeldea, cu salariu anual de 300 fl. cuartir și grădina școlii.
2. Cichindeal, cu salariu anual de 300 fl. cuartir, lemne de foc și grădina școlii.
3. Prosteta, cu salariu anual de 300 fl. cuartir lemne de foc și grădina școlii.
4. Măgărei, cu salariu anual de 300 fl. cuartir lemne de foc și grădina școlii.
5. Verd, cu salariu anual de 300 fl. cuartir lemne de foc și grădina școlii.
6. Zlagna, cu salariu anual de 300 fl. cuartir, lemne de foc și grădina școlii.
7. Șulumberg, cu salariu anual de 300 fl. cuartir, lemne de foc și grădina școlii.

Doritorii a ocupa vre-un post învățătoresc la școlile din acestea comune au a-și așterne petițiunile instruite în conformitate cu prescrierile legii, până la termenul preclusiv la subsemnatul oficiu protopresbiteral.

Agnita, 1 August 1895.

Oficiul protopresbiteral al tractului Agnita în conșlegere cu comitetul parochial respectiv.

Sabin Piso,
prot.

Nr. 348/895

[151] 3—3

CONCURS.

Posturile învățătoresci la școlile noastre confesionale din protopresbiteratul Orăștiei din comunele mai jos însemnate fiind vacante, pentru ocuparea acestora se escrie concurs cu termen de 15 zile, dela prima publicare în „Tel. Rom.” și anume:

1. Acmar, cu salariu de 300 fl. cuartir natural și lemne de foc.
2. Geledinți-Măgură, un post de învățător ambulant, cu salariu de 300 fl. cuartir și lemne de foc.
3. Martinești, cu salariu de 300 fl. cuartir și lemne de foc.
4. Pișchinți, cu salariu de 300 fl. cuartir și lemne de foc.

5. Sibișelul-vechiu, cu salariu de 300 fl. cuartir în edificiul școlii, și lemne de foc suficiente.

Dela concurenți se cere ca să se prezenteze în vre-o Duminecă ori sâmbător în respectivele parohii, spre a-și arăta dexteritățile în cântări.

Cererile instruite conform normelor din vigore se re așternă la subsemnatul în termenul deschis.

Orăștie, la 7 August 1895.

Oficiul protopresbiteral al Orăștiei în conșlegere cu comitetele parohiale.

Nicolau Ivan,
adm. prot.

Nr. 373/895

[153] 3—3

CONCURS.

Pentru îndeplinirea posturilor învățătoresci mai jos însemnate dela școlile confesionale gr.-or. din tractul protopr. al Treiscaunelor se escrie concurs cu termen până la 31 August a. c.

1. Dobârlău, 307 fl. 50 cr. în bani și naturalii, cuartir liber în edificiul școlii și lemne pentru încălțit.
2. Doboli inferiori, salariu 300 fl. în bani și naturalii dela popor 100 flor. ajutoriu dat de Ven. consistoriu archidieceșan pro 1895/6, cuartir liber cu supraedificate economice și lemne pentru încălțit. Dela concurenți se cere vorbirea limbei magiare, carea este limbă de propunere.
3. Intorsătura Buzău, clasa II, salariu 300 fl. din repartiziune și relut de cuartir.
4. Lisău, 163 fl. din fond și repartiziune, 150 fl. ajutor dat de ven. consistoriu pro an. scol. 1895/6 cuartir liber în edificiul școlii și lemne necesare de foc. Dela concurenți se cere vorbirea limbei magiare, carea este limbă de propunere.
5. Vama Buzău, ca salariu de 300 fl. cuartir liber în edificiul școlii și lemnele necesarii pentru încălțit.
6. Zagon, salariu 300 fl. din fond și repartiziune cuartir liber în edificiul școlii și lemnele trebincioșe.

Fiind posturile împreunate cu cantoralul, dela reflectanți se cere dexteritate în cântări și tipicul bisericesc. Cererile concursuale instruite conform legilor în vigore, se vor așterne în termenul deschis subsemnatului oficiu protopresbiteral.

Brețcu (Bereczk) 5 August 1895.

Oficiul protopresbiteral gr.-oriental al tractului Treiscaunelor în conșlegere cu comitetele parohiale respective.

Dimitrie Coltofean,
protopresb.

Ad. Nr. 215/895 prot.

[158] 3—3

CONCURS

Pentru întregirea posturilor învățătoresci vacante în tractul protopresbiteral gr.-or. al Turdei, înșirate mai jos, se escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare.

1. Banabie, postul împreunat cu cel cantoral cu salariu anual de 350 fl.
2. Găbud, cu salariu anual de 300 fl.
3. Hidiș, cu salariu anual de 300 fl.
4. Hărăstăș, cu salariu anual de 300 fl.
5. Soporul de câmp, postul împreunat cu cel cantoral cu salariu anual de 300 fl. cuartir în edificiul școlii și lemne de foc.

Doritorii a compeți la aceste posturi învățătoresci împreunate cu cele cantorale, au a se prezenta în vre-o Duminecă sau sâmbător la biserică spre a-și documenta dexteritatea lor în cânt și tipic și a face cunoscință cu poporul.

Suplicile de concurs au a se subșterne subșcrisului în termenul prescrist per Gyéres în Egerbegy.

În conșlegere cu respectivele comitete parohiale.

Agârbiciu, 4 August, 1895.

Petru Roșca,
protopresbiter.

Nr. 451/895 prot.

[160] 3—3

CONCURS.

Pentru ocuparea posturilor învățătoresci dela școlile confesionale gr.-or. române din comunele mai jos însemnate din protopresbiteratul Sighișorei, se escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

1. Zoltan, cu salariu anual de 300 fl., și anume: 248 fl. în bani, viptuale cu 28 fl., lemne cu 24 fl., pe lângă cuartir și grădina.

2. Criș, cu salariu anual de 300 fl., și anume: din cassa bisericeii 150 fl., folosirea unei lunci cu 110 fl., 4 stâncini de lemne cu 40 fl. pe lângă cuartir și grădina.

3. Hendorf, cu salariu anual de 300 fl.

4. Daneș, cu salariu anual de 300 fl. și anume: 200 fl. în bani din alodiul comunal, 80 fl. din repartiziune, grădina cu 20 fl., pe lângă cuartir în edificiul școlii și lemne de foc. Concurenții pedagogi sau clerici absolvenți, și cei cu cunoscința și a limbei germane vor fi preferiți.

5. Saschiz, cu salariu anual de 300 fl., și anume: din alodiul comunal 50 fl., din repartiziune 146 fl., din viptuale 20 fl., pământ arătoriu și fâneaș 70 fl., doi stângin de lemne cu 14 fl., pe lângă cuartir gratuit în edificiul școlii.

Concurenții sunt poștiți a se prezenta în vre-o Duminecă sau sâmbător în comună spre a-și arăta dexteritatea în cântări și tipic.

Suplicile concursuale instruite în sensul legilor în vigore, se se așternă subsemnatului oficiu protopresbiteral în termenul deschis.

Sighișora, 3 August 1895.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. al tractului Sighișorei, în conșlegere cu comitetele parohiale concernente.

Dimitrie Moldovan,
protopresbiter.

Nr. 426/895

[150] 3—3

CONCURS.

Pentru întregirea posturilor învățătoresci vacante din comunele mai jos însemnate se escrie concurs cu termenul 7 Septembrie v.

1. Sălciva de jos, cu salariu anual în bani 300 fl. cuartir și lemne.
2. Sălciva de sus, cu salariu anual în bani 300 fl. cuartir și lemne.
3. Căcova-Ieri, cu salariu anual în bani 250 fl. în naturale (bucate și legume) 50 fl. total 300 fl. cuartir lemne și grădina.
4. Bedeleu, cu salariu în 250 fl. și în naturale 50 fl. la oaltă 300 fl. cuartir și lemne.
5. Poșaga de jos, cu salariu 300 fl. cuartir și lemne.
6. Șasa, cu salariu 300 fl. cuartir și lemne.
7. Lunca și Vidolm, învățător ambulant salariu câte 150 fl. dela una comună.
8. Buru și Ocolișul mic, învățător ambulant salariu câte 150 fl. dela una comuna la oaltă 300 fl.
9. Runc și filia Lunca-largă cu salariu anual de 300 fl. cuartir și lemne.

Doritorii de a ocupa unul din acestea posturi au a-și așterne cererile instruite conform normelor din vigore la subsemnatul oficiu până la termenul indicat.

Oficiul protopresb. gr.-or. al tractului Lupșa. Ofenbaia, în 31 Iuliu, 1895.

Ioan Danciu,
protopresb.

Nr. 354 prot.

[161] 3—3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de paroh în parochia de clasa a III-a Apoldul-superior protopresbiteratul Mercurei, se deschide concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Venitele fise împreunate cu acest post statorite de comitetul parochial, ating cifra de 405 fl.

Doritorii de a ocupa acest post își vor înainta cererile lor instruite conform legilor în vigore oficiului protopresbiteral subsemnat în termenul deschis.

Mercurea, la 2 Iuliu 1895.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. al tractului Mercurei, în conșlegere cu comitetul parochial respectiv.

Ioan Droc,
protopop.